Copenhagen Business School

Institut for Regnskab og Revision

Den almene erhvervsøkonomiske eksamen HA 2. år

Fag: Økonomistyring

Midtterm ordinær eksamen

Dato: Tirsdag den 17. oktober 2017

Tid til besvarelsen: 3 timer

Vægtning: Bemærk: bedømmelsen af opgaverne foretages som en

helhedsvurdering af besvarelsen.

Sav & Søm ApS

Sav & Søm ApS er en mindre tømre- og snedkervirksomhed, som udfører tømre- og snedkeropgaver for private kunder. Virksomheden har specialiseret sig i høj service og udfører mange forskelligartede og meget personlige opgaver for deres kunder.

Sav & Søm ApS har til huse lige nord for København, hvor virksomheden har en bygning, som de selv ejer. Bygningen indeholder kontor, lager og et mindre køkken samt en frokoststue, hvor medarbejderne kan mødes.

Sav & Søm ApS ejes i dag af tre tømre- og snedkermestre, som hver ejer en tredjedel af virksomheden. Virksomheden har eksisteret i nogle år, og de tre indehavere glædes over, at der konstant har været en stigning i virksomhedens salg, og synes at det går rigtig fint i virksomheden. Dog ønsker de, at kunne følge den økonomiske del af virksomheden tættere end de gør i dag. Alle opgaver omkring økonomi- og administration har de haft et eksternt firma til at ordne for dem, men nu hvor de ønsker at kunne følge økonomien i deres virksomhed tættere, vil de fremover have denne opgave løst in-house. Til hjælp til denne opgave ansætter de en studerende fra CBS fra linjen HA alm - nemlig dig ©.

På den baggrund får du til opgave at hjælpe dem med bogføring, opstille deres regnskab samt løse og besvare andre økonomiske problemstillinger.

OBS:

Sav & Søm ApS benytter indregningsmetoden/kriteriet slutlevering og fakturering. Helt præcist betyder dette, at de fakturerer den dag, hvor de afslutter en opgave ude hos den enkelte kunde.

Hvis intet andet er anført, antages betalinger at foregå over virksomhedens bankkonto.

I denne eksamensopgave ses der bort fra moms.

Som sædvanligt har tallene ikke en realistisk størrelse, men skulle derfor gerne være lettere at overskue.

NB. Husk at anføre antagelser og kommentarer, hvor dette er relevant!

Opgave 1 (Vejledende tidsmæssig vægt 20 %)

Den eksterne virksomhed, som tidligere har stået for bogføringen for Sav & Søm ApS, har sendt nedenstående oversigt (bilag 1), som viser saldiene på alle de konti, hvor de har bogført alle poster vedrørende regnskabet for 2016.

Opgave 1.1

Med udgangspunkt i nedenstående oversigt (bilag 1) bedes du opstille resultatopgørelse og balance for 2016 for Sav & Søm ApS. De tre ejere har besluttet, at de hver skal have kr. 500 i udbytte. Det resterende overskud/underskud lader de blive i virksomheden. Bilag 1 finder du også i Excel dokumentet, som medfølger til denne opgave.

Bilag 1

Saldi i kr. opgjort pr konto ultimo år 2016	
Bygning	3.800
Skat 22%	1.040
Fast løn (personaleomkostning)	711
Varekreditorer	812
Mindre håndværktøj og arbejdstøj	202
Store maskiner og større værktøj	1.950
Forudbetalinger	120
Skyldige løn- og feriepenge	211
Hensættelse til selskabsskat	1.040
Finansielle indtægter	18
Omsætning (salg)	16.737
Forsikringer	134
Afskrivning på bygninger	300
Lager	370
Øvrige administrationsomkostninger	204
Købsfragt	178
Debitorer	635
Egenkapital primo	5.468
Bildrift	225
Afskrivninger, biler	180
Variable omkostninger (vareforbrug)	4.316
Omkostningskreditorer	489
Finansielle udgifter (renteomkostninger)	45
Afskrivninger på større maskiner og værktøj	120
Lokaleomkostninger	299
Likvide midler (bankkonto)	2.231
Reklameomkostninger	350
Variable omkostninger (arbejdsløn ved udført arbejde)	4.765
Biler	2.600

Opgave 2 (Vejledende tidsmæssig vægt 55%)

I nedenstående figur er vist 8 handlingskæder for Sav & Søm ApS. Figuren viser handlingskæder, der er påbegyndt i januar 2017 (grå cirkler) og afsluttes i samme (grå cirkler) eller i de følgende måneder (hvide cirkler).

Handlingskæde	1	2	3	4	5	6	7	8
Modtagelse af salgsordre	900	1100	300	650	4000	1800	1600	250
Afgivelse af indkøbsordre	300	400	70	250	1200	500	400	60
Varemodtagelse	300	400	70	250	1200	500	400	60
Lager	300	400	70	250	1200	500	400	60
Betaling af leverandør	300	400	70	250	1200	500	400	60
Udført arbejdstimer *	300	300	85	200	1200	600	500	75
Slutlevering og fakturering til kunde	900	1100	300	650	4000	1800	1600	250
Betaling fra kunde	900	1100	300	650	4000	1800	1600	250

^{*} Hint: Værdien opgjort ved "udført arbejdstimer" bogføres som en re-klassificering af en del af den udbetalte løn, hvorved denne del af lønomkostningen i regnskabet fremstår som en "variabel omkostning". Dvs. at "fast løn (personaleomkostning)" krediteres, mens "variable omkostninger (arbejdsløn ved udført arbejde)" debiteres.

Figuren læses: Grå cirkler = Hændelser i januar. Hvide cirkler = Hændelser i efterfølgende måneder.

Opgave 2.1

Du bedes bogføre nedenstående transaktioner for *januar* måned 2017 på t-konti.

- 1. Bogfør handlingskæderne 1 til 8 for januar måned.
- 2. I januar afskriver Sav & Søm ApS kr. 25 på sin bygning, kr. 15 på sine biler og kr. 10 på større maskiner og værktøjer.

- 3. Sav & Søm ApS modtager en faktura den 31. januar på kr. 40 for benzin som er forbrugt i januar. Fakturaen betales den 5. februar 2017.
- 4. Sav & Søm ApS udbetaler løn til de ansatte ved udgangen af januar måned. Brutto udgør lønnen kr. 1.000, heraf udgør AM-bidraget kr. 80 og A-skatten kr. 400. AM-bidraget og A-skatten indbetales først til Skat den 10. februar 2017.
- 5. Sav & Søm ApS har fra december 2016 en gæld til en leverandør i Tyskland. Leverandøren havde EUR 10 til gode, og dette er allerede bogført i december til kr. 75. Euroen er imidlertid faldet, og nu hvor Sav & Søm ApS i januar afregner mellemværendet med en betaling, bliver denne på kr. 73. Bogfør dette.
- 6. Sav & Søm ApS har modtaget indbetalinger fra deres kunder på kr. 320.
- 7. På lagret tabes en palle med varer. Varerne, som har en værdi på kr. 50, må alle kasseres.
- 8. Sav & Søm ApS betaler kr. 330 til varekreditorer og kr. 105 til omkostningskreditorer.
- 9. En kunde har ikke betalt til tiden, derfor beregnes der en rentenota på kr. 20.
- 10. Sav & Søm ApS bestiller og betaler over internettet for kontorartikler kr. 30.
- 11. Sav & Søm ApS bestiller og betaler 10 gange radiospot for kr. 80 kr., hvoraf 5 stk. sendes i januar og 5 stk. i februar.
- 12. Sav & Søm ApS mangler at bogføre en lille sidste opgave, som de løste hos en kunde tirsdag den 31. januar 2017. For at løse opgaven skulle tømmeren bruge brædder, vinkler og nogle isoleringsplader. Tømmeren tog 5 brædder (kr. 2 pr stk.), 4 vinkler (kr. 3 pr stk.) og 3 isoleringsplader (kr. 5 pr stk.) med fra lagret. Derudover kørte han forbi Sav & Søm ApS' vante leverandør på vejen ud til kunden og købte yderligere 10 brædder (kr. 2 pr stk.), 2 vinkler (kr. 3 pr stk.) og 10 isoleringsplader (kr. 5 pr stk.). Han købte alle varerne på kredit. Da tømmeren kom hjem til Sav & Søm ApS' lager havde han 7 brædder og 3 isoleringsplader med tilbage. Montørtiden som blev brugt på opgaven kostede kr. 75. Sav & Søm ApS fakturarede kunden kr. 10 pr bræt, pr. vinkel og pr. isoleringsplade som der var blevet brugt samt kr. 300 for udført arbejde. Kunden får 30 dages kredit. Bogfør alle varetransaktioner inklusiv salget til kunden.

Balancen som du udarbejdede i spørgsmål 1.1 viser Sav & Søm ApS' saldobalance ultimo 2016. Du bedes nu ved hjælp af bilag 2 udarbejde regnskabet for januar 2017. Bilag 2 findes ligeledes i Excel dokumentet.

Opgave 2.2

Overfør oplysningerne fra opgave 1.1 samt resultaterne af alle posteringerne fra januar, som du har ført på T-konti i spørgsmål 2.1 til afslutningsarket (Hint: overført saldo pr konto) og gør afslutningsarket færdigt inklusiv disse oplysninger. Der skal ikke beregnes skat af resultatet for januar måned.

Opgave 2.3

Opstil resultatopgørelse og balance for Sav og Søm ApS for januar 2017.

Opgave 2.4

Opstil en likviditetsopgørelse ifølge beholdningsforskydningsmodellen for januar måned og forklar hvad modellen viser.

Opgave 2.5

Opstil en likviditetsopgørelse ifølge betalingsstrømsmodellen for januar måned og forklar hvad modellen viser.

Opgave 3 (Vejledende tidsmæssig vægt 25%)

De tre ejere ønsker at kunne bruge din viden til mere. De indkalder dig derfor til et møde, hvor de ønsker at få svar og hjælp til at løse nedenstående spørgsmål.

Opgave 3.1.

Ejerne vil gerne vide, om de ud fra et økonomisk synspunkt har kørt deres virksomhed bedre i januar 2017 end de gjorde i 2016.

Opgave 3.2.

Ejerne ønsker også, at få et overblik over hvor mange varer og for hvor mange penge den enkelte medarbejder har i sin arbejdsbil. De ønsker dine råd til, hvordan dette kan registres bedre, så det fremover kan styres.

Opgave 3.3.

Ejerne er også lidt i tvivl om det er den rigtige indregningsmetode/kriterium de benytter. De vil gerne have dine kommentarer til den indregningsmetode, som de benytter nu, samt et alternativ forslag til hvilken indregningsmetode, der kunne være relevant for virksomheden, inklusiv dine forklaringer på hvilke ændringer et skift i indregningsmetode vil betyde for virksomhedens registreringer.

Opgave 3.4.

De tre ejer er nu blevet mere nysgerrig og vil gerne høre hvad matching-princippet betyder.

Opgave 3.5

Du bliver også spurgt ind til hvad afskrivninger er? Og hvordan man kan beregne disse? Sav & Søm A/S står over for at skulle købe en ny varevogn. Varevognen koster kr. 300.000 i indkøbspris, og derudover vil der skulle købes reoler mm. for kr. 20.000 til brug til indretning af varevognen. Ejerne spørger ind til, hvordan dette køb og efterfølgende brug af varevognen skal opgøres og bogføres. Du bedes understøtte din besvarelse med brug af T-konti.

Opgave 3.6

Den ene ejer synes at et regnskab er svært at læse, og beder dig derfor forklare hvad en resultatopgørelse og en balance er, og hvad de hver især indeholder.

Bilag Sav & S	g 2 til opgave 2 Søm ApS - Afslutningsark for januar 2017								
Т	Kontonavn	Saldobalance pr. 31/12 2016		Januar 2017		Resultatkonto		Balancel	konto pr.
				Debet Kredit		for Januar 2017		31/1 2017	
l									
l									
ļ									
	<u> </u>	_		_		_	_	<u> </u>	
	l alt	0	0	0	0	0	C	0	(
ı	Periodens resultat før skat								

Afstemning i alt